

Tampereen kaupungin tutkimus- ja kehittämishanke hiili- ja luontojalan-jäljen laskemisesta

Kesto: 1,5 vuotta (kesä 2022 – vuoden 2023 loppuun)

Budjetti: Tampereen kaupungin osuus 66 000 euroa (1 htv Jyväskylän yliopiston tutkijan palkkakuluja); 50 % kohdentuu vuodelle 2022, 50 % vuodelle 2023. Jyväskylän yliopiston osuus 33 000 euroa (0,5 htv Jyväskylän yliopiston tutkijan palkkakuluja). Lisäksi enimmillään 0,5 htv Tampereen omaa työtä koko hankkeen aikana.

Rahoitus:

- Tampereen kaupungin ilmasto- ja ympäristöpolitiikan yksikkö rahoittaa 1 htv Jyväskylän yliopiston tutkijan palkasta.
- Jyväskylän Yliopisto 0,5 htv rahoittaa Jyväskylän yliopiston tutkijan palkasta.

Omistaja: Laura Inha, Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan yksikkö.

Projektipäällikkö: Kaisa Mustajärvi, Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan yksikkö.

Projektin tulostavoite sekä tavoiteltavat hyödyt:

Yhteistutkimushankkeessa selvitetään Tampereen kaupungin hankintojen merkittävimmät ilmasto- ja luontohaitat sekä pyritään integroimaan laskenta osaksi talouskirjanpitoa ja -raportointia. Hankkeessa kehitetään Jyväskylän yliopiston Sustainability for JYU -hankkeessa aiemmin kehittämää menetelmää sekä selvitetään menetelmän soveltamismahdollisuuksia ja -keinoja. Hankkeessa keskitytään siihen, minkälainen jalanjälkitieto tukisi parhaiten henkilöstöä ja päätöksentekijöitä vastuullisempien hankintojen ja politiikan teossa. Hankkeen tulokset antavat tietoa, mihin hankintoihin kaupunkien tulisi jatkossa kiinnittää eniten huomiota kehittäessään ilmastonmuutoksen hillintätöitä, tavoitteitaan ja ottaessaan huomioon vaikutuksensa luonnon monimuotoisuuteen.

Tuloksena syntyy:

- Raportti ja Excel-laskentataulukko Tampereen kaupungin hankintojen hiili- ja luontojalanjäljestä.
- Menetelmä jalanjälkien integrointiin osaksi talouskirjanpitoa ja menetelmä jalanjälkien vuotuisen seurantaan.
- Selvitys jalanjälkitiedon vaikuttavuudesta kaupunkiorganisaatiossa.

Hanke on yhteiskunnallisesti merkittävä ja tekee Tampereen kaupungista edelläkävijän ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjunnan saralla. Työssä tavoitellaan edelläkävijyyttä kestäväen kehityksen kaupunkina.

Projektin toteutus:

Hankkeessa yhteiskehitetään menetelmää vuorovaikutteisesti kaupungin ja yliopiston kanssa. Osapuolet arvioivat ja määrittelevät hankkeen keskeistä sisältöä ja toteutusta hankkeen aikana. Tampereen kaupungin asiantuntijat sovittavat kunnan tietotarpeet ja tietolähteet prosessiin sekä osallistavat sidosryhmät kaupungin sisältä. Keskeisenä tehtävänä on ohjata työtä niin, että työkalu ja tulokset ovat hyödynnettävissä yleisemminkin kuntien käyttöön. Jyväskylän yliopisto vastaa tietokantojen integroinnista ja laskennasta.

Työn ohjaus:

- Ympäristöjohtamisen väitöskirjatutkija Sami El Geneidy ja ekologian professori ja JYU.Wisdomin johtaja Janne Kotiaho, Jyväskylän yliopisto, JYU.Wisdom, Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu.

- Kehittämisasiantuntija Emmi Nieminen ja erityisasiantuntija Kaisa Mustajärvi Tampereen kaupunki, ilmasto- ja ympäristöpolitiikan yksikkö.

Työn toteutuksen päävastuu ja laskennat:

- Krista Pokkinen, DI, ympäristötekniikka, Jyväskylän yliopisto, JYU.Wisdom (aiemmin töissä Pirkanmaan liitolla CIRCWASTE-hankkeessa sekä Donitsitalous-hankkeessa).

Tietosuoja:

Hankkeessa ei käsitellä henkilötietoja. Tutkimustulokset ja mahdolliset hyödyt eivät jää yksinomaan osapuoltenhyödynnettäviksi. Kaikki yhteistutkimushankkeen tutkimuksellisesti merkittävä kehitystyö julkaistaan. Osapuolet jakavat yhteistyöhankkeen raportin avoimesti verkkosivuillaan ja tuloksia erikseen pyytäville. Tämä mahdollistaa tulosten hyödyntämisen muiden kaupunkien ja kuntien toiminnassa.

Resursointi:

Hanke on luonteeltaan yhteistyöluontoinen tutkimus, jossa molemmat osapuolet osallistuvat tutkimuksen sisällön määrittämiseen ja rahoittamiseen. Tampereen kaupunki kattaa 12 kuukautta ja JYU 6 kuukautta tutkimushankkeeseen asetettavan henkilön palkkakuluista. Tampereen kaupungille hankkeesta aiheutuva arvonlisäveroton kustannus on 66 000 euroa (66,6 % yhteistyöhankkeen kokonaiskustannuksista). Kustannus aiheutuu hankkeelle osoitetun Jyväskylän yliopiston henkilön omakustannushintaisesta 12 kuukauden palkasta sivukuluineen ja Jyväskylän yliopiston yleiskustannuksesta. Osapuolet kantavat riskit tulosten hyödynnettävyydestä.

Tampereen kaupungilta osallistuvat työn toteutukseen ja ohjaukseen kehittämisasiantuntija Emmi Nieminen ja erityisasiantuntija Kaisa Mustajärvi ilmasto- ja ympäristöpolitiikan yksiköstä. Näiden asiantuntijoiden omaa työtä menee arviolta enimmillään 0,5 htv koko hankkeen aikana.

Lisäksi hankkeen toteuttamiseen tarvitaan joitakin henkilötyöpäiviä muulta henkilöstöltä kaupungin sisältä. Tampereen kaupungin talouden, hankintojen ja tietohallinnon asiantuntijat ovat hankkeesta tietoisia ja sitoutuneita siihen. Lisäksi kirjanpidollisiin seikkoihin tarvitaan mahdollisesti asiantuntemusta myös Monetralta, mistä saattaa syntyä lisälaskutustarvetta.